

Lapinniemen puiston hoidon periaatesuunnitelma

Kaupunkikehitys
2026

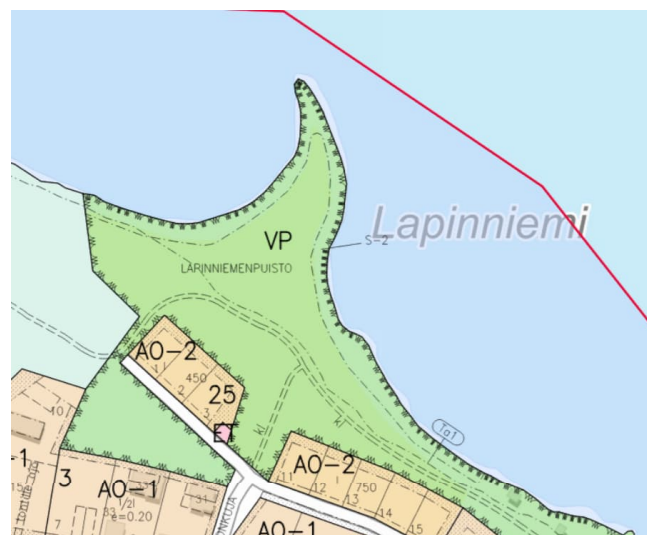

Lähtötiedot ja nykytila

Asemakaava

Alue on Vattola II asemakaavassa merkinnällä VP, puisto. Rannassa oleva puurivi on suojeltu merkinnällä s-2, säilytettävä ja ylläpidettävä maisemapuurivi. Puiston alueella on lisäksi merkinnät kl, ohjeellinen kevyen liikenteen väylä ja ta, tulvariskialue.

Alueella on kaavasta erillisen tonttijaon mukaan viisi rakentamatonta omakotitalotonttia. Tonttien rakentamisen yhteydessä puistoalueelle on rakennettu rakenteet alueen hulevesien käsittelyyn. Hulevesiratkaisuihin kuuluvat biosuodatusallas ja kiviheitokkeellisia painanteita.

Kasvillisuus

Puiston maisemapuuvivissä kasvaa istutettu hopeasalava eli hopeapaju (*Salix alba* var. *sericea* 'Sibirica'). Pajut ovat iäkkäitä. Rannan maisemapuuvivin ja vesirajan välissä kasvaa puustoa. Kasvupaikka on lehtoa ja puusto koostuu lähinnä lehtipuista. Rantapuusto on lajistoltaan monipuolinen ja siinä kasvaa mm. koivuja, leppiä, pajuja, pihlajaa, vaahteraa, tammea. Suurimmat puut ovat hopeapajuja, tervaleppiä ja koivua. Näkymät ovat kasvaneet umpeen ja maisemapuurivi erottuu maisemasta vain hopeasalavan habituksen ja koon ansiosta.

Liito-orava

Alueella on keväällä 2026 tehty liito-oravaselvitys: Lapinniemen rantapuuston raivauksen vaikutus liito-oravalle. Selvityksen maastokäynnillä ei löydetty Lapinniemen puiston alueelta merkkejä liito-oravasta. Liito-oravahavanintoja on tehty lähialueilla ja liito-orava saattaa käyttää Lapinniemen rantapuustoa liikkumiseen vaikka alue ei ole ominaisuuksiltaan tyypillinen liito-oravan kulkuyhteydeksi.

Liito-oravaselvityksen johtopäätöksissä sanotaan: Selvitysalue ei ole erityisen hyvin

liito-oravan kulkuyhteydeksi sopiva, koska se on hyvin kapea, pitkä ja heikosti suojaa tarjoava. Selvitysalueen metsäkaistaleen pienen puuston raivaaminen ei merkittävästi heikennä kulkuyhteyden laatua, kunhan siihen ei tehdä avoimia yli 20 m leveitä aukkoja ja aukkojen reunoille säästetään järeää puustoa. Lisäksi on tärkeää säästää osa pienemmistäkin puista, jotta metsäkaistale pysyy rakenteeltaan monikerroksisena ja se pystyy uusiutumaan. Tämä turvaa metsäkaistaleen pysyvyyttä myös esimerkiksi myrskyn kaataessa yksittäisiä puita. Näin toimien selvitysalueen pienen puuston raivauksesta ei aiheudu liito-oravan lisääntymis- tai levähdysalueiden heikentymistä.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto liito-oravaselvityksestä:

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei maisematyöluvan mukainen pienpuuston raivaus katkaise mahdollista liito-oravan käyttämää kulkuyhteyttä. Koska liito-oravan kulkuyhteyksien toimivuus perustuu osaltaan puuston erikenteisuuteen, monilajisuuteen ja tuulenkestävyyteen, Lupa- ja valvontavirasto yhtyy liito-oravaselvityksen johtopäätökseen siitä, että myös osa pienemmistä puista on perusteltua säästää.

Hoidon periaatesuunnitelma

Lapinniemen puiston hoidon periaatesuunnitelma

Kaavan mukaan säilytettävä ja ylläpidettävä maisemapuurivi.

Nykyinen puulaji Hopeasalava eli hopeapaju (*Salix alba* var. *sericea* 'Sibirica'). Tulevaisuudessa maisemapuuriviä kehitetään monipuoliseksi laji- ja ikärakenteeltaan, jotta edistetään maiseman- ja luonnon monimuotoisuutta.

Kehitettävä monimuotoinen maisemapuurivi

Hoidon periaatteet seuraavalla sivulla:

- Maisemapuurivin rakenteen muodostavat puuryhmät, joiden väliin jää näkymäaukkoja.
- liito-oravan mahdollinen kulkureitti huomioidaan
- Näkymien avaaminen. Kuitenkin niin että syntyvien aukkojen koko saa olla maksimissaan 20 m.
- Puuston kehittäminen monilajisena ja ikärakenteeltaan monipuolisenä.
- Puualueen leveys vesirajasta rantaanpäin säilytetään.
- Nuoret puut pääsevät kehittymään suuriksi ja puuston uusiutumisesta huolehditaan.

Säilytettävä puusto

Niemen kärjen säilytettävä puusto. Yksittäisiä huonokuntoisia puita voidaan poistaa. Rungot jätetään lahoppuiksi.

Rantakasvillisuus

Säilytettävä ja ylläpidettävä rantakasvillisuuden kenttä- ja pensaskerros. Pensaskerroksessa voidaan tehdä vähäistä harvennusta.

Avoimena pidettävä alue

Arvokas vanha viljelymaisema, joka pidetään avoimena. Käsitellään vuosittain. Voidaan kehittää tuoreeksi niityksi köyhdyttämällä maaperää niittämällä ja korjaamalla korjuujäte pois.

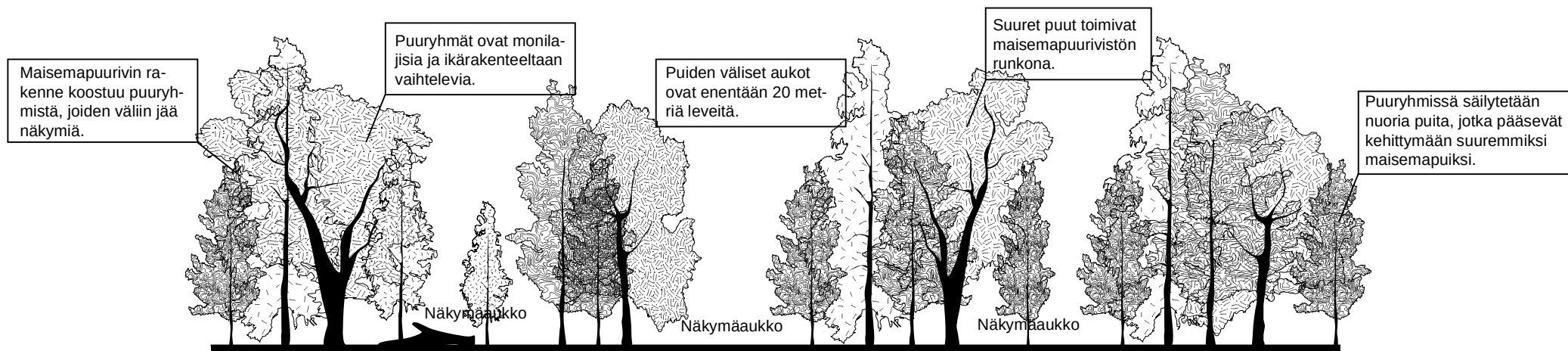
Olemassa olevat hulevesirakenteet

Biosuodatusallas, Rakennettuja hulevesirakenteita huolletaan tarpeen mukaan. Rakenteissa oleva nurmikasvillisuus pidetään matalana.

Hoidon periaatesuunnitelma

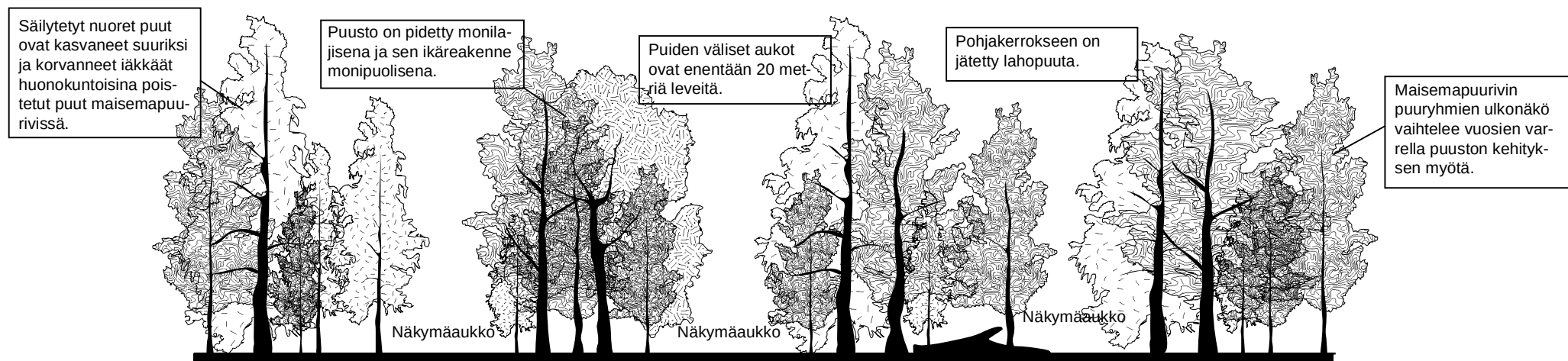
Kuva 1. Harvennuksen tavoitetila.

Ensimmäisen harvennuksen tavoitteena on avata näkymiä ja maisemapuurivin kehittäminen monipuoliseksi laji- ja ikärakenteeltaan.

Kuva 2. Jatkohoidon tavoitetila.

Seuraavien harvennuksien tavoitteena on ylläpitää näkymiä ja puuston laji- ja ikärakennetta. Vanhoja huonokuntoisten puiden poistumiseen on varauduttu säilyttämällä puita, jotka voivat kehittyä suuriksi maisemapuurivin runkopuiksi.

Hoidon periaatesuunnitelma

Kehitettävä monimuotoinen maisemapuurivi

Hoidon tavoitteena on maisemapuurivistön ylläpito paikallinen maisema ja luonto huomioiden. Rannassa avataan näkymiä ja maisemapuuriviä kehitetään monipuoliseksi laji- ja ikärakenteeltaan sekä edistetään maiseman ja luonnon monimuotoisuutta.

Maisemapuurivissä kasvaa istutettu hopeasalava eli hopeapaju (*Salix alba* var. *sericea* 'Sibirica') ja rantaan kehittynyttä puustoa. Rantapuusto on lajistoltaan monipuolinen ja siinä kasvaa lähinnä lehtipuita, mm. koivuja, leppiä, pajuja, pihlajaa, vaahteraa, tammea. Näkymät ovat kasvaneet umpeen ja maisemapuurivi erottuu maisemasta vain hopeasalavan habituksen ja koon ansiosta.

Näkymiä avataan harventamalla rannan puustoa. Säilytetään hyväkuntoiset suuret puut ja pienempiä puita niin että puuston ikärakenne säilyy monipuolisena.

Raivauksia ei tule toteuttaa tasaharvennuksinä. Harvennuksin tavoitteena on vaihtelevien aukkokohtien ja puuryhmien muodostama rakenne, joka mahdollistaa näkymät järvelle ja liito-oravan mahdollisen kulkureitin säilymisen. Puuston tehtävien näkymäaukkojen koko saa olla maksimissaan 20 metriä.

Harvennettavat puut valitaan niin, että puulajisto pysyy koko rannan matkalla monilajisena. Raivauksia voidaan kohdistaa nuoreen pajukkoon ja harmaaleppävesaan.

Puustorivin maisema-arvon säilyttämiseksi säilytettävistä puista valitaan tasavälein puita, joista pääsee kehittymään maisemapuurivin runkona toimivia suuria puita. Kauniit puuyksilöt, marjovat puut ja pensaat sekä lahopuut säilytetään.

Raivaustähteet tulee kerätä pois alueilta, jotta ne eivät jää rehevöittämään aluetta tai häiritsemään kenttä- ja pensaskerroksen kasvua.

Liito-oravan mahdollisen kulkureitin huomioiminen

- Yli 10 metrin pituisia puita tulee olla vähintään 20 metrin välein.
- Puuston tulee olla erirakenteinen, monilajinen ja tuulenkestävä.
- Suuria puita poistettaessa säilyvien puiden väliin ei saa jäädä pidempää aukkoa kuin puiden korkeus.
- Mahdollisen kulkuyhteyden toimivuus ei saa olla missään kohdassa kiinni yhdestä puusta vaan mahdollisia suurempia kulkuyhteydspuita tulee olla useita.
- Puustoalueen nykyinen leveys vesirajasta maallepäin säilytetään.

Säilytettävä puusto niemenkärjessä

Niemen kärjen luonnontilaisena säilytettävä puusto. Yksittäisiä huonokuntoisia puita voidaan poistaa. Rungot jätetään lahopuiksi. Harvennusta ja puiden uusimista voidaan tehdä, jos se on tarpeellista puuston säilymisen kannalta esim. hyönteis- ym. tuhojen yhteydessä.

Avoimena pidettävä alue

Arvokas vanha viljelymaisema, joka pidetään avoimena. Käsitellään vuosittain, jotta alue ei pääse pusikoitumaan. Voidaan kehittää tuoreeksi niityksi köyhdyttämällä maaperää niittämällä ja korjaamalla korjuujäte pois.